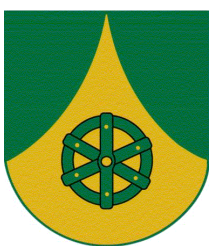

UURAISTEN KUNTA

RAKENNUSTAPA-OHJEET

HIRVASKANKAAN ASEMAKAAVA

1. OHJEEN TARKOITUS	2
2. ALUEEN SIJAINTI JA YLEISLUONNE	2
3. LÄHTÖKOHDAT	2
3.1. MAAPERÄ	2
3.2. ENERGIATEHOKKUUS	2
4. RAKENTAMISTAPAOHJEET, YLEINEN OSA	3
4.1. RAKENNUKSEN SIIJOITUS TONTILLA, YLEISPERIAATTEITA	3
4.2. RAKENNUKSEN MUOTO, MITTASUHTEET	4
4.3. SOVITUS MAASTOON	5
4.4. RAKENNUSTEN JULKISIVUMATERIAALIT JA –VÄRIT	5
4.5. KASVILLISUUS JA PIHA-ALUE	6

1. OHJEEN TARKOITUS

Rakentamistapaohje on asemakaavan määräyksiä täydentävä ja tarkentava suositus alueen rakentamiseksi. Tavoitteena on, että asuinalueiden uusi rakennuskanta sopeutuu ympäristönsä olemassa olevaan rakennuskantaan ja luonnonympäristöön. Ohjeet koskevat uudisrakentamista.

2. ALUEEN SIJAINTI JA YLEISLUONNE

Suunnittelualue sijaitsee Uuraisten kunnan itärajalalla Uuraistentien pohjois- ja eteläpuolella rajoittuen Äänekosken rajaan. Etelässä alue rajoittuu Pölykankaantiehen. Valtatie 4 sijoittuu itäpuolelle kaava-alueen välittömään läheisyyteen.

Alue on pääosin talouskäytössä olevaa mustikkatyyppin kuusimetsää. Kuivahkoa kangasta on Uuraisiin johtavan tien varressa. Metsämastoon tuovat vaihtelua lukuisat suorantaiset lammet ja pienet järvet

3. LÄHTÖKOHDAT

3.1 MAAPERÄ

Vallitseva maalaji on moreeni. Hienojakoisia maalajeja on lähinnä alueen itäosan pelloilla ja lajittunutta ainesta. Hirvaskankaan harjumuodostelmalla. Turvetta esiintyy maaston alavissa kohdissa. Alueella esiintyy arvokkaita luontokohteita ja Natura-alue. Pohjoisosa kuuluu osana Hirvaskankaan pohjavesialueeseen.

3.2 ENERGIATEHOKKUUS

Uudet energiatehokkuutta parantavat rakentamismääräykset ovat astuneet voimaan 1.7.2012, ne koskevat uudisrakentamista tietyin poikkeuksin. Olennainen muutos aiempiin määräyksiin nähden on,

että rakennuksen kokonaisenergiankulutukselle määrätään rakennustyyppikohtainen yläraja (E-luku). Energiamuodoille annetut kertoimet kannustavat käyttämään kaukolämpöä sekä uusiutuvia energianlähteitä, kuten pellettiä ja maalämpöä.

Rakennusta suunniteltaessa on laadittava **energiaselvitys**. Energiaselvitys on päivitettävä ja pääsuunnittelijan on varmennettava se ennen rakennuksen käyttöönottoa. Suomen Rakentamismääräyskokoelman osan D3 mukaan (www.ymparisto.fi > *Maankäyttö ja rakentaminen*) energiaselvitys sisältää yleensä seuraavat tarkastelut:

- rakennuksen kokonaisenergian kulutus (E-luku)
- energialaskennan lähtötiedot ja tulokset
- kesäaikainen huonelämpötila ja tarvittaessa jäähdytysteho;
- rakennuksen lämpöhäviön määräystenmukaisuus
- rakennuksen lämmitysteho mitoitusilanteessa
- rakennuksen energiatodistus.

Lisätietoa:

- www.ymparisto.fi/energiatehokkuusdirektiivi
- www.motiva.fi, www.talotori.net, www.energiatehokaskoti.fi
- *Aurinko-opas, aurinkoenergiaa rakennuksiin; Erat, Erkkilä, Nyman, Peippo, Peltola, Suokivi.*
- *Aurinkoteknillinen yhdistys ry, 2008. www.aurinkoteknillinenyhdistys.fi.*

4. RAKENTAMISTAPAOHJEET

4.1 RAKENNUKSEN SIOJITUS TONTILLA, YLEISPERIAATTEITA

Rakennukset sijoitetaan asemakaavassa osoitetulle rakennusalueelle. Jos tarkempia määräyksiä ei ole annettu, rakennukset sijoitetaan vähintään 4 m etäisyydelle tontin rajoista ja kadun puoleisesta rajasta vähintään 5 m etäisyydelle. Rakennusalan puitteissa, naapurin suostumuksella sekä palosuojauksista huolehtien, voi talousrakennuksen sijoittaa lähemmäksi kuin 4 m tontin rajasta. Kellarin voi rakentaa silloin kun perustusolosuhteet sen sallivat, Kellariin voi maastomuodon salliessa sijoittaa myös asuinkäyttöön tulevia tiloja.

Edullisimmat ilmansuunnat, joihin asuinrakennuksen tulisi avautua, ovat kaakko, etelä ja lounas. Aurinkoenergian hyödyntämiseksi paras ilmansuunta on etelä ja siitä 15 ° poikkeamat. Rakennus sijoitetaan tontilla siten, että pääosa ikkunoista avautuu lämpimään ilmansuuntaan. Ikkunoiden sijoituksella pyritään maksimoimaan päivänvalon saanti sisätiloihin, jolloin vähennetään lisävalaistuksen tarvetta. Rakennusta suojataan auringon paahteelta pitkillä räystäillä, katoksilla ja markiiseilla ikkunoiden edessä sekä lehtipuustolla.

Ilmansuunnat huomioidaan sisätilojen sijoittamisessa;

- lepo ja varastot - viileä
- oleskelu - lämmin
- työ – valoisa

Lämpimän sisätilan ja kylmän ulkotilan väliin suunnitellaan tiloja, jotka toimivat lämpövyöhykkeinä, näitä ovat mm. tuulikaapit, terassit, katokset, lasikuistit ja viherhuoneet.

Rakennusten ja oleskelupihan sijoittamisessa tulee kiinnittää huomiota paitsi ilmansuuntien edullisuuteen ja näkymien muodostumiseen, mutta myös yksityisyyden turvaamiseen omalla tontilla sekä naapurin kiinteistössä.

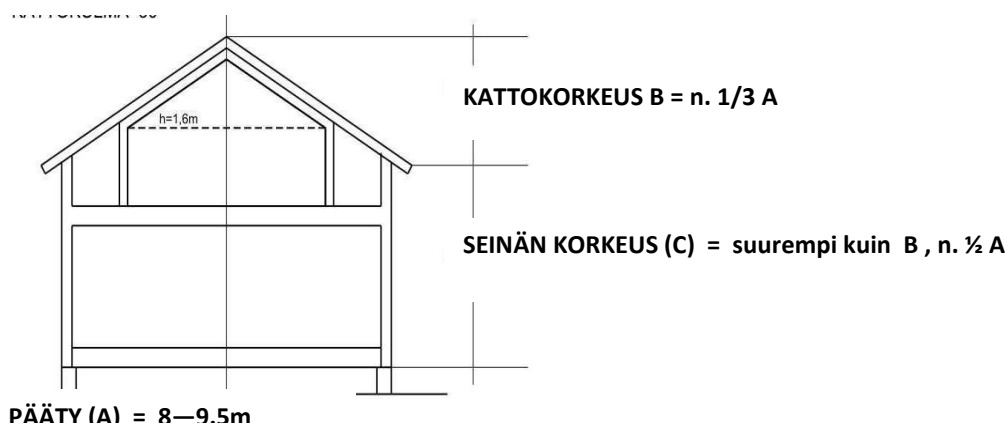
Asuinrakennuksen harjansuunta tulee olla pääasiallisesti kadun suuntainen.

Jätesäiliöitä varten rakennetaan pieni katos tai puinen aitaus tai ne sijoitetaan talousrakennuksen yhteyteen. Jätesäiliöiden tulee olla helposti tyhjennettävissä kadulta päin, mutta säiliöt eivät saa sijaita liian keskeisellä ja näkyvällä paikalla. (Kunnan teknisestä toimistosta saa tarkemmin tietoa jätehuollosta).

4.2 RAKENNUKSEN MUOTO, MITTASUHTEET

Rakennuksen energiataloudellisuuden kannalta on hyvä, jos tilat ryhmitellään keskusmuurin ympärille ja rakennuksen ulkovaipan pinta-ala suunnitellaan mahdollisimman pieneksi, kuitenkin samalla rakennuksen muoto suunnitellaan massoitteeltaan paikkaan sopivaksi ja mittasuhteiltaan sopusuhtaiseksi,

Kuva 2. Rakennuksen kokonaishahmo muodostuu rungon syvyyden (päädyn), julkisivun korkeuden ja katon korkeuden keskinäisistä mittasuhteista. Kuvassa jälleenrakennuskauden rakennuskantaan sopivat mittasuhteet:

Kattokaltevuuden tulee olla kortteleittain päärakennuksissa sama, seuraavan ohjeen mukaan

- I-kerroksiset, kattokaltevuus 1:2.5 - 1:2
- II-kerroksiset, kattokaltevuus 1:1,5 – 1:2
- I½-kerroksiset, kattokaltevuus 1.1,5

Kattomuoto: harjakatto, myös lapekatto sallitaan.

Katemateriaali: Tiili, saumattu pelti, ohutprofiilinen pelti, huopa

Erillisen piharakennuksen julkisivun enimmäiskorkeus on 3,5 m, kattokaltevuus kuten päärakennus tai loivempi, ei kuitenkaan alle 1:3. Piharakennuksen runkosyvyys tulee olla asuinrakennuksen runkosyvyyttä pienempi.

Piharakennuksen materiaalit kuten päärakennus, poikkeuksena sallitaan piharakennuksen olevan puuverhottu, vaikka päärakennus olisikin rapattu tai tiilipintainen. Väriytyksen tulee olla silloinkin yhtenevä.

4.3 SOVITUS MAASTOON

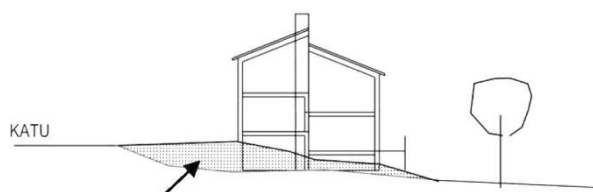
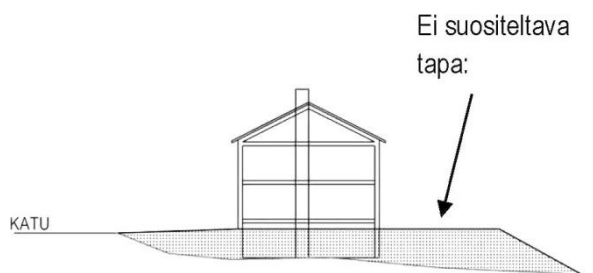
Sopivan perustamistavan suunnittelua varten, rakennuspaikalle suositellaan tehtäväksi maaperätutkimus.

Rakentamisessa tulee pyrkiä siihen, että vältetään tonttimaan liiallista täyttöä ja pengerrystä. Rakennus pyritään asemoimaan tonttimaan korkoihin sokkelitasoa ja sisälattiatasoa porrastamalla.

Rinnetonteilla voidaan asuinrakennus sovittaa maastoon myös kellarin avulla. Tällöin julkisivu alarinteen puolelta nousee helposti korkeaksi.

Alarinteen puoleisen julkisivun korkeaa vaikutelmaa voi lieventää mm. :

- julkisivulaudoitusta ulotetaan kellarin seinän kohdalle
- alarinteen puolelle istutetaan kasvillisuutta (ikivihreä)
- julkisivua jäsennödään ja erilaisilla rakennusaiheilla (parveke, terassi tms.) sovitetaan rakennusmittakaavallisesti ympäristöönsä.

4.4 RAKENNUSTEN JULKISIVUMATERIAALIT JA – VÄRIT

Perusperiaatteena on, että värit eivät saa liikaa nousta esiin ympäristöstään. Rakennuksen värit eivät saa olla liian kirkas tai räikeä tai värit eivät saa olla keskenään liian kontrastiset (esim. musta katto ja valkoiset julkisivut).

- Julkisivumateriaalina suositellaan puu- ja rappausverhousta, Hirsitalo tulee olla ilman ulkoneivia nurkkasalvoksia, pyöröhirttä ei sallita.
- Väriytyksen: vaaleat värisävyt
- Julkisivujen tulee olla ajattomia, aikaa kestäviä. Puuverhouksen suuntaa ei saa vaihtaa kuin kerran. Pielilautojen tulee olla yksinkertaisia ja niiden sävy tulee olla lähekkäin joko ikkunankarmien tai julkisivun väriä. Julkisivun tulee olla väriytykseltään yhtenäinen, tehostevärien vähäinen käyttö sallitaan, esim. koristerimoituksessa ja kaiteissa.
- Katon väri tulee kortteleittain olla yhtenevä.
- Sokkelin korkeus ei saa ylittää 1 m:ä

4.5 KASVILLISUUS JA PIHA-ALUE

Tonttiliittymät rakennetaan leveydeltään enintään 6 m:ksi. Asfaltoidut alueet rajataan suppealle alueelle auton säilytyspaikan yhteyteen. Asfaltille vaihtoehtoisia pintamateriaaleja ovat mm. betoni- tai tiililaatat. Pohjavesialueelle rakennettaessa tulee huolehtia, että maaperä säilyy puhtaana.

Metsäalueelle sijoittuvilla tonteilla suositellaan hyväkuntoisten puiden säilyttämistä.

Energiataloudellista ja ilmasto-olosuhteisiin sopeutuvaa rakentamista tuetaan kasvillisuudella:

- Asuinrakennuksen pohjois- ja itäpuolta suojataan tarvittaessa tuulelta suojaistutuksilla. Havupuut ja –pensaat luovat ympärivuotisen suojan.
- Asuinrakennuksen etelä- ja länsipuolelle istutetaan / säilytetään lehtipuita tai lehtipuuryhmiä jotka varjostavat asuinrakennusta lämpimään vuodenaikaan, mutta eivät pimennä asuinrakennusta talvikautena.

Piha-alueet aidataan kadun puolelta joko puuaidalla tai kasvillisuudella. Verkkoaitoja ei sallita kadun puolelle. Puuaidan max. korkeus 1,2 m

Piha-alueen suurta täyttöä tulee välttää, suositellaan rakennusten sovittamista maaston muotoihin. jos täyttöjä joudutaan tekemään, pitää huolehtia hulevesien johtamista hallitusti oman tontin sisällä.

Uraisilla 11.1.2013

Ulla Järvinen
aluearkkitehti